

PREPOČASNO DOHITEVANJE ZAMUJENEGA V KS BARJE, PERUZZI, GALJEVICA, KRIM, RUDNIK

Še vedno (preveč) osamljeni pri reševanju ključnih problemov

Preveč težav se je nagomililo v povojnem času na območju krajevnih skupnosti Krim, Rudnik, Peruzzi, Galjevica in Barje, da bi bili drobni uspehi zadnjih dveh let odpravili občutek pastorka mesta. Morda bi samoupravna razdelitev tega dela naše občine na manjše temeljne celice morala biti izvedena že pred desetletjem. Takrat so ob starih, kmečkih jedrih pričela nastajati hitro rastoča stanovanjska naselja, ki pa jih žal urbanizacija in komunalna ureditev nista dohajala. Zato so danes skupni problemi, ki jih bomo najprej osvetlili, tako težko rešljivi. Zaostali so za razvojem in prerasli zmoglost matičnega in širšega okolja.

Njihovo reševanje pa bi bilo po mnenju sogovornikov v prostorih KS Krim in krajanov lahko hitrejšo, če bi bila utečena povezava med krajevno skupnostjo, občino, mestom in posebnimi ustanovami, ki s svojim delovanjem segajo tudi na območje teh petih podkriških krajevnih skupnosti.

Tako pa imajo še vedno občutek, da kljub izraziti samoupravni in delovni razgibanosti, ki je nastopila v krajevnih skupnostih po njihovem preoblikovanju, še vedno prevečkrat odločajo o usodi njihovega razvoja mimo občanov, in krajevnih samoupravnih organov. Razen, če ne postane položaj tako zapleten, kot ob letošnjih novoletnih povodnjih Na Barju.

Uredniti odvodnjavanje

Barje s svojimi vodnimi značilnostmi ne prizna neurejenosti. Če kanali niso redno čiščeni, predvsem pa, če urejevalci vodnega režima na Ljubljani ne znižajo pravočasno ravni vode v strugi in pritokih, je lahko poplavljen precejšen del Barja. Predstavniki vseh petih krajevnih skupnosti so mnogokrat opozarjali v preteklih letih na popolno zanemarjenost kanalov na Barju. Žal so bili ti kliči bolj glasovi žejnega va puščavi. Za nekatere dele (Rudnik, Peruzzi) velja to še sedaj. Znatno se je izboljšal položaj v KS Barje. Po nekaj desetletjih so delavci Hidrotehnika le očistili Farjevec in Iško in tako omogočili odtok vode iz manjših kanalov. Po tej prvi prepotrebni očiščevalni akciji, pa jih bo v dogovoru s krajevnimi skupnostmi sledilo še več. Zajete bodo v program, ki ga bomo oblikovali skupno Barjani in strokovnjaki iz Hidrotehnika. Na Barju menijo, da je prav skupno načrtovanje in reševanje pogoj, da se prično razmere (ne le pri odvodnjavanju) na Barju izboljševati.

Odvisnost od Centra

Oskrba prebivalstva z živili je med najtežjimi problemi vseh petih krajevnih skupnosti. Izračunali so, da na tekoči meter prodajalnega pultra pride kar 600 prebivalcev. Vse trgovine so klasične in obratujejo v starih, tesnih prostorih.

Z izgradnjo prodajnega centra na Rakovniku in trgovine med vrtcem in proggo, ki jo bo postavila zagrebška trgovska organizacija Sijeme, se bo stanje nekoliko izboljšalo. Toda še vedno le na enem delu, medtem ko bo ostala večina prebivalstva pred zadolžitvijo, da kupuje živila v Centru.

Danes tudi ugotavljajo, da lokacija na Rakovniku ni najbolj primerna. Nesprejemljivo pa je, da bo v tem centru le trgovina z živili, preostali del centra (Ptt, banka, lekarna) pa ne bo zgrajen. Tudi ta opravila lahko sedaj izvedejo le v Centru.

Koliko za telefon?

Kljub gosti naseljenosti je območje teh petih krajevnih skupnosti bela lisa v oskrbljenosti s telefonskimi priključki. Krajevna skupnost Peruzzi n. pr. nima niti javnega telefona. V drugih KS pa so brez telefona cele ulice.

Ko ocenjujejo dosedanje uresničevanja srednjeročnih planov območne IS za PTT promet oziroma Podjetja za PTT promet Ljubljana, sodijo, da so bili zastavljeni. Kritično ocenjujejo tudi ravnanje Zavoda za urejanje stavbnih zemljišč Vič in občinskih upravnih organov ter trdijo, da bi za njunim izrazitejšim in odločnejšim nastopom prav gotovo v tem času delno rešiti ta problem. Trenutno pa jim je predvsem nejasen način financiranja izgradnje telefonskega omrežja za RS 1 in RS 2, ker se bojijo, da bodo s svojim prispevkom, ki bo menda znašal okrog 50 tisoč dinarjev, plačali tudi vode za omenjeni con. Zato pričakujejo, da jim bo uspelo v prihodnjih mesecih vzpostaviti neposrednejši stik s PTT, zavodom in občinskimi upravnimi organi pri urejanju PTT zvez.

3 ne zadostuje

Pri obratovanju mestnih avtobusov in njihovih razpredenosti po terenu ter pogostosti vožnje je verjetno več zornih kotov. Prav gotovo drži trditev prebivalcev KS Rudnik, Peruzzi, Galjevica, Krim in Barje, da mestni avtobus številka 3 ne zadovoljuje njihovih potreb. V konicah je prezasedena s potniki iz medkrajevnih avtobusov. Pelje le po Dolenjski cesti in pušča v nemar vso zaledje. Sorazmerno neugodno pa je speljana v Centru, kjer že na Ajdovščini zavije proti Šiški in tako močno poslabšuje zvezo z železniško in avtobusno postajo.

Prebivalci teh krajevnih skupnosti bodo skušali doseči spremembo poteka proge št. 3 in podaljša-

nje številke 9. Tudi zato, ker so jim na mestnem prometu obljubljali, da bodo z zgraditvijo mostu na Livadi lahko priročneje speljali to mestno proggo. Žal pa obljube še niso izpolnili. Take pomanjkljivosti pa krajane še vedno ženejo k uporabi osebnih avtomobilov.

Nevarnost epidemij

Že sprehod po opisovanem območju postavi pred obiskovalca vprašanje, kako lahko ljudje živijo ob odprtih kanalih, po katerih se pretakajo najrazličnejše odplake in predvsem kakšno vodo pijejo. Domačini vedo povedati, da je njihovo območje med najslabše komunalno opremljenimi v Ljubljani. Ne pozabijo pa tudi navesti, da je med Galjevico in Vinterco speljal na levi strani železnice primarni kanalizacijski vod, nihče pa še ni poskrbel, da bi bili vanj legalno speljani hišni

Proga 3 je edina proga mestnega prometa, ki naj bi zadostila potrebam okrog 12 tisoč občanov petih krajevnih skupnosti. V KS Rudnik, Krim, Galjevica, Peruzzi in Barje ne opozarjajo le na slabo prometno povezanost s središčem, ampak tudi na zelo nizko stopnjo prometne varnosti na Dolenjski in Ižanski cesti.

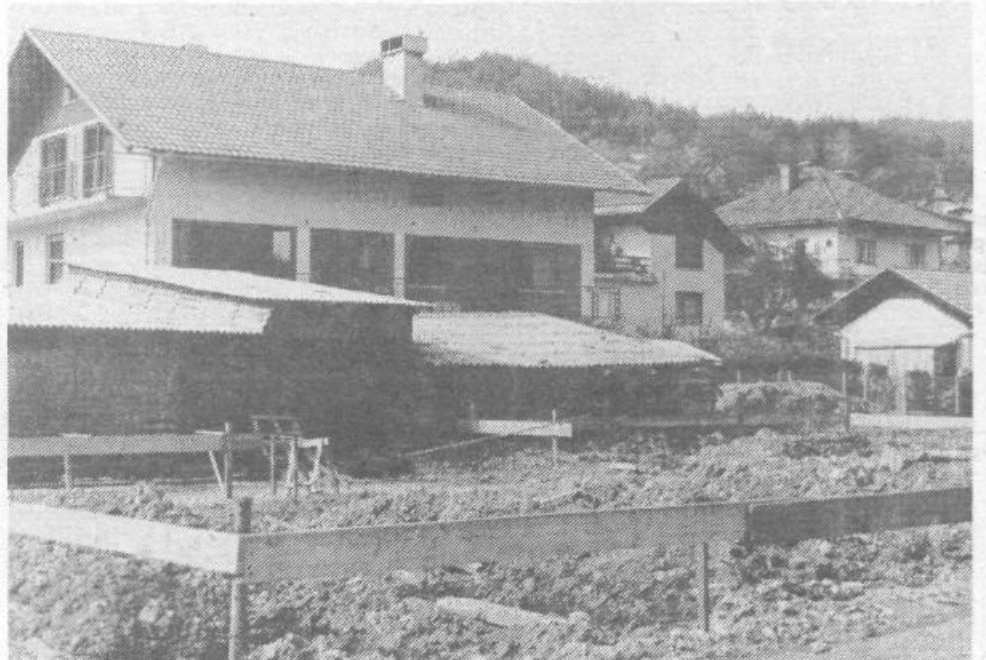
vodi. Ta nevarnost je izrazita tudi na Rudniku, kjer so struge hudournikov močno fekalno onesnažene in se prenašajo na območje KS Peruzzi. Krajani se zavedajo, da so si s črnodgraditvijo tudi sami zakuhali mnoge nevarnosti ter da ne morejo sedaj čakati, da jim bo vse podarila družba, toda vseeno pričakujejo hitrejšo reševanje zagat. Predvsem zato, ker so posamezni problemi sedaj pravno že rešeni, čakajo pa na operativno rešitev. Pripravljene so prispevati pri reševanju teh pomanjkljivosti svoj materialni in denarni delež.

Izobraževanje, kultura, telesna kultura

V vzgoji in izobraževanju oziroma razporeditvi vzgojno-varstvenih organizacij in osnovnih šol je precejšnija vrzel. Sedanje zmogljivosti so premajhne, pa tudi z novo šolo na Krimu ne bo vse rešeno. Predvsem opozarjajo na njeno oddaljenost od Rudnika in Barja ter na nedoslednosti pri urejanju telovadnice. Žal ta ne bo na voljo krajanom, kljub temu, da bo edini telesnokulturni objekt. Že sedaj opominjajo, da bodo vztrajali pri

Najbolj marjivi pri gradnji družbenega doma KS Galjevica

S prostovoljnimi delom so krajanje KS Rudnik opravili izkop za temelje novega družbenega doma in nasuli zemljišče

izpolnjevanju predloga oziroma med III. samopriskom izrečene obljube o obnovitvi podružnične šole na Barju in povečanju enake šole na Rudniku. K obema šolama naj bi dodali tudi VVO. Tako povečani podružnični šoli bi zadostovali krajevnim potrebam, istočasno pa bi prostori krajevne skupnosti tudi predstavljali družbeno središče.

Za kulturno dejavnost bodo tudi v prihodnje imeli primerne pogoje le v KS Barje, v ostalih KS pa bo saj nekaj možnosti v novih prostorih družbenega doma. Na Rudniku in Galjevici so že zastavili prva dela.

V obeh domovih bo tudi manjša dvorana. Na Rudniku pripravljajo tudi manjša igrišča, medtem ko bodo mladi nogometni navdušenci iz KS Peruzzi še vedno odvisni od dobre volje kmetov. Na Krimu je položaj boljši, saj je tu osredotočeno vse telesnokulturno delo.

Ker smo se že dotaknili prostorskega problema delovanja KS, še nekoliko razgradimo to snov.

Kljub temu, da je sedaj že vključenih v delovanje krajevne samouprave okrog 750 delovnih ljudi in občanov, je prav pomanjkanje prostorov v KS Peruzzi, Galjevica, Rudnik tisto, ki ovira celovito sprostitve dejavnosti na vseh področjih družbenega in političnega življenja. Na Galjevici in Rudniku bo problem verjetno že letos rešen. V KS Peruzzi pričakujejo, da bo njihova prostorska zagata rešena trajno in ne pristajajo na montažno zgradbo. Dobro se še spominjajo časa, ko so jim podrlji njihovo krajevno barako, pa še do danes niso izpolnili obljube o novem krajevnem družbenem centru.

Kritični in ustvarjalni

Ko ste prebrali zapis pogovora do tega odstavka, ste si dejali, da v KS Barje, Peruzzi, Galjevica,

KS Peruzzi je med najslabše komunalno opremljenimi KS v občini. Kljub temu je še vedno privlačna za črnodgraditelje. Ti ne upoštevajo niti zadržalnih načrtov RS 1 in RS 2 ter priprav za RS-3 in RS-4. Osnovna pripomba krajanov vseh petih krajevnih skupnosti je usmerjena v gostoto stanovanjske gradnje v teh novih soseskah in preveliki skladišni usmerjenosti. Menijo, da bi morali dobiti več proizvodnih delovnih mest.

Krim in Rudnik živijo nezadovoljneži. A ni prav, da bi se od njih poslovlili s tako sodbo. V vseh petih krajevnih skupnostih so po preoblikovanju skupno in posamično prešli v reševanje tistih neurejenosti, ki jih lahko odpravijo s svojim znanjem, s svojo finančno močjo in krajevno organiziranostjo.

V KS Barje so dobili nekaj asfalta, uredili cestno razsvetlavo, preprečili deformacijo Ižanske ceste, poskrbeli za boljšo oskrbo krajevne skupnosti z vodo, dobili bodo nekaj telefonskih priključkov, pospešili čiščenje jarkov, sprožili akcijo za ureditev stez za pešce ob Ižanski cesti in pristopili k celovitemu reševanju vzgoje in izobraževanja.

V KS Rudnik so pričeli z deli na družbenem domu in igrišču, uredili ograjo na prehodih čez potoke ob Dolenjski cesti, organizirali ulične od-

Delavci VGP TOZD Hidrotehnik urejajo Veliko Galjevico in postavljajo oporne zidove ob stavencu ter nekdanji Jurčkovi cesti. Predstavniki KS menijo, da dela napredujejo prepočasi

bore KO SZDL, aktivirali mladino, očistili odvodne jarke in celotno krajevno skupnost, pripravljajo se na asfaltiranje nekaterih cest.

V KS Peruzzi so ugotovili, da nimajo primarne in sekundarne kanalizacije, javnega telefona, javne gostilne, da je Dolenjska cesta v križanju s Peruzzijsko prometno neurejena in bi potrebovala semaforizirano križišče, da bo potrebno širše reševati problematiko šole in vrtnca, zaustaviti črne gradnje (na RS-4), in da bo potrebno trajno rešiti prostorsko problematiko za delo krajevne organizacije. Za vse te ugotovitve imajo tudi pripravljene programe reševanja. Trenutno se pripravljajo na asfaltiranje nekaterih cest in rešujejo nesoglasje z organizacijskim odborom PST.

V KS Galjevica namenjajo vse sile gradnji družbenega doma.

V KS Krim pa opozarjajo, da ne smemo ukiniti »glavarine«. Mnogo je še podrobnosti, ki so jih navedli v pogovoru v prostorih KS Krim, Pot k ribniku 20, Maks Močnik, Darko Žlender, Edi Bruderman, Marjan Virant, Jože Kovač, Ivan Roš, Marjan Jevnikar, Ivan Kurent, Tone Ponikvar in Tone Zadnikar. V tem zapisu bi se morda zgubile. Zato jih bomo boljše proučili in o njih zapisali samostojne prispevke.

STANE JESENOVEC